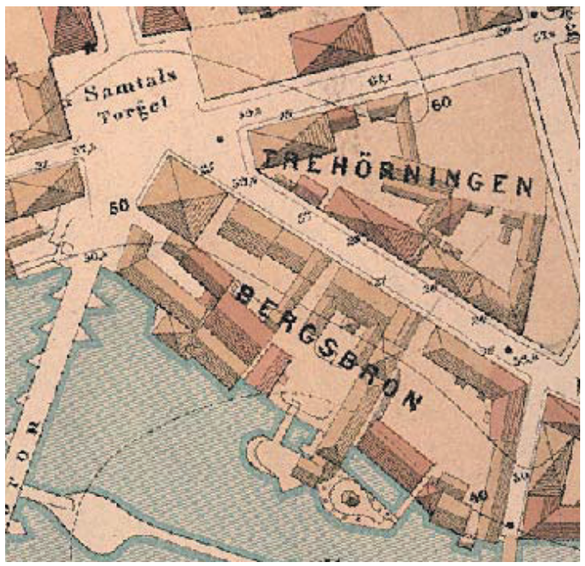

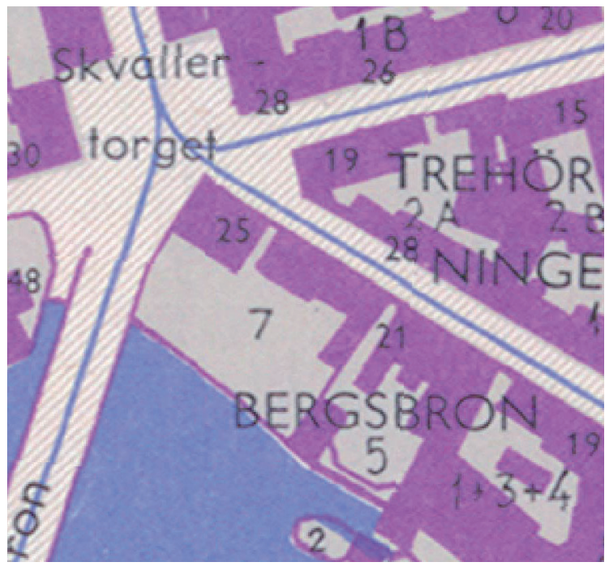
BERGSBRON 7, NORRKÖPING

NY CAFÉBYGGNAD

FREDRIKSSON arkitektkontor ab | SAMRÅD | **2020-04-20**

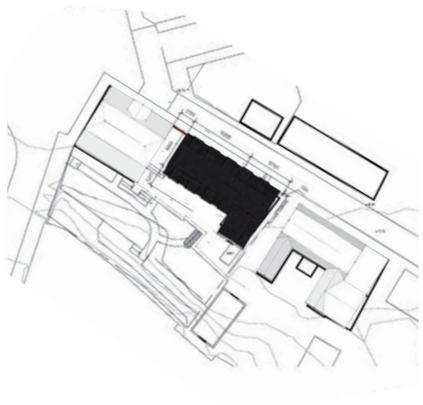
Karta 1879, Lundberg

Karta 1964

Karta över dagsläget

Tänkt nybyggnad

1. Foto av gården med Bergslagsgården i fonden, stadsmuseet

Nybyggnad av café vid Bergsbron 7.

Platsen för den föreslagna nybygganden ingår i byggnadsminnet Bergsbron 7, den s k Bergslagsgården, och gränsar till byggnadsminnet Bergsbron 8, Knäppingen, Norrköpings stadsmuseum. Bergsbron 7 byggnadsminnesförklarades 1977 med följande skyddsbestämmelser:

1. Byggnaden får inte rivas eller till det yttre ombyggas eller på annat sätt förändras
2. Tomtområdet får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras
3. Underhållsåtgärder på byggnaden ska utföras i samråd med länsstyrelsen.

En nybyggnad på tomten strider tydligt mot skyddsbestämmelse 2. Byggnadsminnesförklaringar från denna period är ofta mycket kortfattade, så ingen motivering till skyddsbestämmelsen finns med i beslutet. Möjligtvis kan det finnas bevarade förarbeten i byggnadsminnesarkivet på länsstyrelsen.

Historiska kartor och fotografier vittnar om att tomten tidigare var bebyggd med ett flertal olika byggnadskroppar. Närmast vattnet fanns byggnader tillhörande industrierna mot Strömmen, medan bebyggelsen mot Västgötegatan utgjordes av uthusbebyggelse tillhörande Bergslagsgården. Enligt de historiska kartorna revs byggnaderna mot vattnet mellan 1956 och 1964. Uthusbebyggelsen mot gatan revs mellan 1964 och 1972.

Kartmaterialet är hämtat från NoKA, Karttjänsten på Norrköpings kommuns hemsida. Bildmaterialet kommer från Norrköpings stadsarkiv. Årtal för fotografierna är okänt.

Under 2016 lämnades bygglov och tillstånd från länsstyrelsen för uppförandet av en tillfällig byggnad på platsen som komplement till de nuvarande kioskbyggnaderna. Då fastigheten planerades att styckas av och brukaren av cafébygganden tilldelas tomträtt ändrades projektets inriktning till en permanent byggnad. Detta ställer självklart högre krav på byggnadens utformning i förhållande till den närliggande bebyggelsen och den känsliga kulturmiljön

2. Foto från torget, stadsmuseet

3. Foto från gatan, stadsmuseet

4. Foto av gården med Stadsmuseet i bakgrunden, stadsmuseet

kring Strömmen och Industrilandskapet.

På grund av den tänkta byggnadens placering i en av Norrköpings viktigaste kulturmiljöer har utgångspunkt i formgivningsarbetet varit hänsyn, både till omgivande miljö och dess karaktär och till platsens historia och tidigare gestaltning. Nybyggnaden utformas med tydlig inspiration från den uthuslängan som stod placerad längs Västgötegatan ända in på 1960- eller 1970-talet. Nybyggnadens planform, dvs. byggnadens fotavtryck i mark, stämmer i hög grad överens med den ursprungliga uthusbyggnadens mått. I sydöst placeras ett utskjutande gavelparti likt den vinkelställda länga som tidigare sprang fram ur uthusets södra fasad. Det utskjutande gavelpartiet bidrar även till en spännande och varierande siluett som ur historisk synpunkt varit karaktäriserande för bebyggelsen nedanför Bergsbron och längs Västgötegatan.

Både trä- och putsfasader förekommer inom miljön, men det dominerande fasadmaterialet i den tidigare uthusbebyggelsen var trä. Den föreslagna cafébyggnaden förses därför med ohyvlad träpanel. Panelen kommer att utformas som en omvänd lockläktspanel i syfte att ge fasaderna ett enkelt uttryck likt det på äldre uthusfasader försedda med ospontad, stående panel. Av samma anledning utformas fasaderna utan knutbrädor.

För att ge nybyggnaden en traditionell volym som harmonierar med omgivande miljö utformas taket som ett brutet sadeltak lika det på Stadsmuseets byggnad sydöst om tomten. Taket täcks med ett för ekonomibyggnader traditionellt taktäckningsmaterial; rödmålad pannplåt alternativt röd tjärpapp. Genom att undvika mörka takkulörer förväntas takytorna få ett mer diskret uttryck i den viktiga siktlinjen från Bergsbron.

I fasaden mot Västgötegatan placeras fem fönsterpartier som löper från sockel upp i takkupor. I södra fasaden placeras tre takkupor. Takkuporna är en eftergift till behovet att kunna använda ett övre plan och att skapa utblick mot vattnet. De är i sitt utförande betydligt enklare än den befintliga kupan på Bergslagsgården i syfte att betona skillnaden i dignitet hos byggnaderna. För att förhindra att glasytorna dominerar de i övrigt traditionellt utformade fasaderna bryts partierna upp av spåntad, liggande panel som för tankarna till fönsterluckor eller brädfodrade

5. Foto av byggnader på platsen, fotao taget från bron, stadsmuseet.

portar förekommande i ekonomibyggnader. För att ytterligare förstärka de panelade ytornas uthusprägel stryks dessa med salmfärg falu-ockra (NCS S 4050-Y20R). I det vinkelställda gavelpartiet mot söder placeras ett glasparti som bryts upp på samma vis i syfte att tona ner glasets moderniserande effekt i den viktiga siktlinjen mot Strömmen och Bergsbron. Samtliga fönster och dörrar utförs i trä samt utförs fasta respektive öppningsbara utåtgående.

Gällande nybyggnadens färgsättning väljs denna med i miljön befintliga färgsättningar i åtanke. Omgivande bebyggelse är traditionellt färgsatt i jordfärgspigment och falurött. Nordöst om nybyggnaden är Bergslagsgårdens fasader målade i falurött (NCS S 5040-Y70R) mot ett grått listverk (NCS S 2502-Y). Anslutande byggnad tillhörande Stadsmuseet har putsade fasader avfärgade i en gulbrun kulör (NCS S 2030-Y30R) mot ett vitt listverk och mörkt kromoxidgröna fönster (NCS S 5020-G50Y). För att underordna sig den i miljön rådande traditionella färgsättningen föreslås fasaderna på nybyggnadens huvudbyggnadskropp målas i slamfärg i en rödbrun kulör (NCS S 5030-Y60R, 5 delar Falu Ockra + 5 delar Falu Ljusröd + fem delar Falu Terra). Kulören är något brunare än Bergslagsgårdens fasadkulör. Den brunare kulören är vald med kulturmiljöns läsbarhet i åtanke, nybyggnaden ska inte kunna uppfattas som en förlängning av Bergslagsgården. För att inte göra några ingrepp i Bergslagsgården samt särskilja den från den tänkta nybyggnaden har den tidigare tänkta portalen mellan byggnaderna tagits bort.
Det utskjutande gavelpartiet mot Strömmen målas med slamfärg i samma kulör som den övriga byggnadskroppen(NCS S 5030-Y60R, 5 delar Falu Ockra + 5 delar Falu Ljusröd + fem delar Falu Terra). Fönster och dörrar målas med linoljefärg i guldockra (NCS S 3050-Y20R) som harmonierar väl med Stadsmuseibyggnaden.

För att nybyggnaden ska uppfylla dagens ventilationskrav krävs att ventilationshuvar placera på byggnadens tak eller på mark i anslutning till byggnaden. På grund av ljudet ventilationen generar bedöms en placering i marknivå inte vara lämplig, då markytan mot Strömmen ska anpassas för uteservering. Uteserveringen kommer att utgöra caféverksamhetens främsta dragplåster och därmed är det heller inte lämpligt ur brukarperspektiv att placera en skrymmande ventilationsanordning på uteserveringen med färre sittplatser till följd. Av de anledningarna föreslås ventilationsanordningarna placeras på södra takfallet mot västra gaveln. På grund av de högvuxna träden strax utanför tomtgränsen mot Strömmen kommer anordningarna under halva året vara dolda från den viktiga siktlinjen från Bergsbron.

Vy av platsen idag från torget

Vy från grård ut mot vattnet och Bergsbron

Vy av platsen idag från Bergsbron

Vy från torget

Vy från Bergsbron

NEDAN SER NI SVAR PÅ FRÅGOR FRÅN LÄNSSTYRELSEN SAMT ÄNDRINGAR SEDAN SENASTE FÖRSLAG

SVAR OCH ÄNDRINGAR MARKERADE MED FÄRG

NORRA SIDAN MOT GATAN

- Är de lodräta fönsterbanden framspringande från fasaden på lisenliknande vis. Svårt att utifrån materialet avgöra om det är en slät fasad eller framspringande fönsterpartier med några cm. Vi förordar helt slät fasad.

Fasaden är tänkt att utföras slät.

- Kulör för plåtarbeten?

Utförs med röda plåtarbeten på delar som sitter på tak. Stuprör målas in i bakomliggande fasadkulör.

- Kulör för takpapp? Illustrationen är nästan orange…

Takpappen är röd och motsvarar tegel i kulören.

- Vi vill se montageprov på paneltypen, hur blir det i verkligheten? (fotomontage, exempelbyggnader eller montageprov av paneltypen) Hur blir ljuseffekten/ skuggeffekten på denna paneltyp jämfört med byggnadsminnets panel.

Ser ut som slät panel, se bild till höger för panel.

- Vilken slamfärg avses, Falu rödfärg ljus? Kulör? Falu ockra?

Falu slamfärg. Till fasaden NCS 5030-Y60R, blandas enligt recept ovan i beskrivning.

Målningsprover med olika kulörkombinationer utifrån särskilda recept från falufärg

BAKSIDA MOT VATTNET:

- Kulör för plåtarbeten?

Se Framsida mot norr

- Kulör för takpapp

Se Framsida mot norr

- Vi vill se montageprov på paneltypen, hur blir det i verkligheten?

Se Framsida mot norr

- Vilken slamfärg avses, Falu rödfärg ljus? Kulör? Falu ockra?

Se Framsida mot norr

- Hela byggnaden ska ha samma fasadkulör förutom de ockrafärgade panelerna och tjärade dörrarna. Ingen brun kulör.

Byggnaden ska ha samma fasadkulör på alla fasader frånsett de ockrafärgade delarna och tjärade dörrarna.

- Avses den dalbrända tjäran pigmenteras? Dess naturliga färg är normalt ljusbrun. Vilken kulör vill man uppnå?

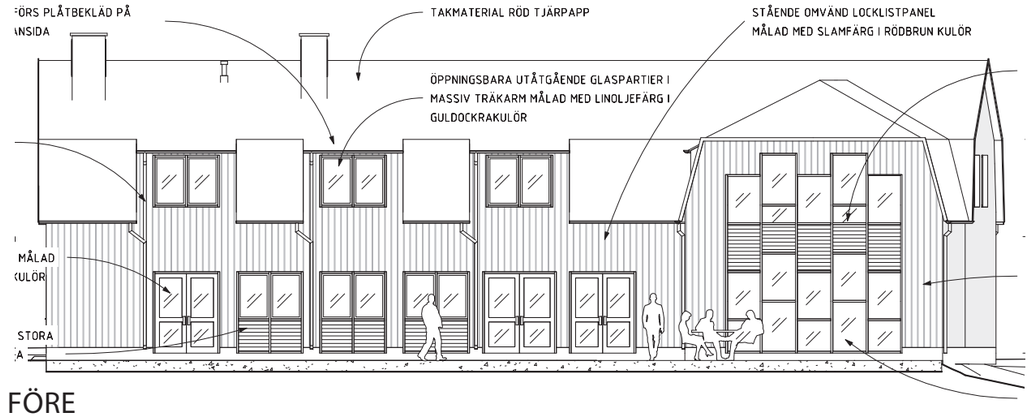
Pigmenteras så att tjäran redan vid första applicering får en något mörkare karaktär.

- Fönster i kupor på vån 2: Det är något problematiskt med proportioneringen och placeringen av fönstren i kuporna. Det drar åt 1940-talsuttryck. Öppningarna är placerade i toppen av varje kupa. Det skulle vara intressant att se ett exempel med den fönsteröppningsstorlek som nu föreslås men i ett nerdraget läge i kupan så att en bit panel blir synlig ovan fönstrens överkarm och takkupans takfot.

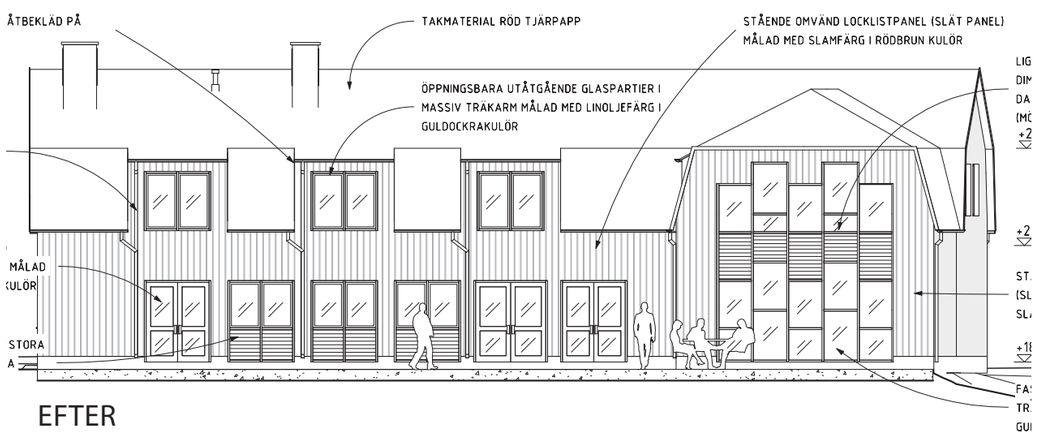
Alternativt att öppningens läge är kvar så högt som föreslaget men att nederkarmen sänks och fönstret förstoras så att det blir i linje med takfoten (precis som s-formade fönstren på vån två i gavelpartiet). Har ni studerat det, isf ser vi gärna de ritningarna?

Likaså kan det vara intressant att titta på fönsteröppningarna på våning två som varande utan mittpost (dvs ”hål i vägg”). På avstånd skulle de kunna likna lastöppningar om de inte omges med inmålad ockrakarm utan röd som omgivande panel. (Jfr vår tanke med fd lastöppningrna på byggnadsminnet fd Tullhuset) Detta gäller även fönstren på vån två på gaveln mot grannfastigheten i öster.

Fönster i takkupor är omgestaltade för att bättre anpassas till byggnaden och önskemålen ovan se bifogade ritningar i presentationen.

FÖRE

EFTER

GÅRDEN:

- Vilken markbeläggning avses läggas mellan nya byggnaden och befintlig byggnad?

Idag ligger Gatsten/storgatsten på ytan. Detta planeras att inte åtgärdas då denna yta inte kommer att ingå i byggprojektet. Kommunen kommer att förvalta ytan mellan byggnaderna och de vet i dagsläget inte hur stråk och dylikt ska dras.

Ytan mellan byggnaderna ska inte beaktas i detta projekt.

- Skall befintligt terrasstaket bytas – utformning, material och kulör?

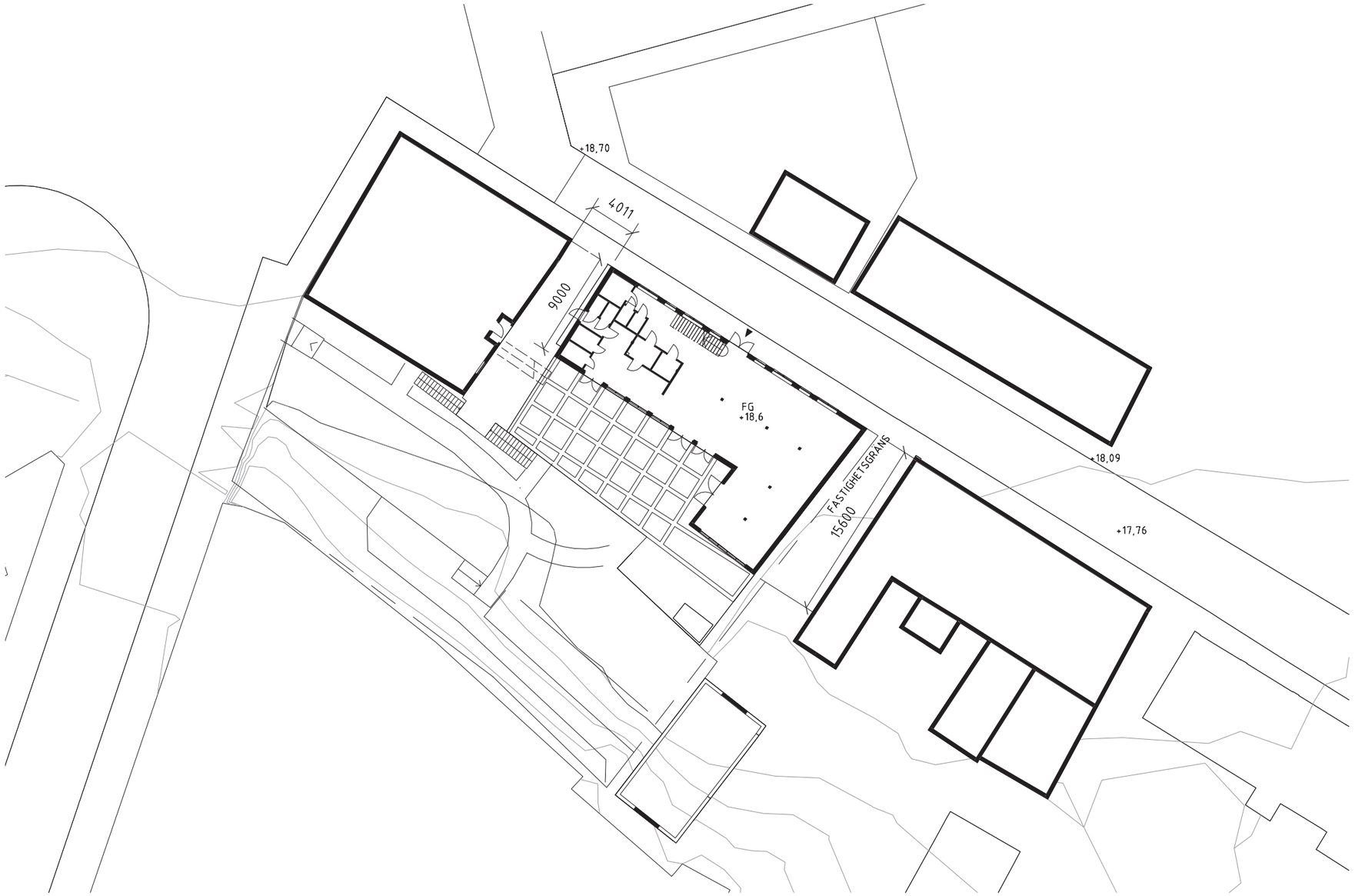
Befintligt terrasstaket är uppfört för 6-7 år sedan och är utformat av kommunen för att passa in på platsen. Terrasstaket kommer inte att bytas ut.

- Gården riskerar att uppfattas som steril med enbart den stenläggning som föreslås, vi anser att planteringar ska ritas in och utföras med för miljön lämplig växtval.

På gården kommer större flyttbara planteringskärl att ställas på gårdsytan.

Gårdsytan beläggs med gatsten och betongplattor i rutmönster av liknande sort som på bilden.
Gatstenen tar upp det traditionella och betongstenen tillser att ytan gåt att använda för serveringsmöblemang.

N

SITUATIONSPLAN

Skala 1:400

0 5 10 15 20 40m

4000
30408
A
B
FASTIGHETSGRÄNS
FASTIGHETSGRÄNS
URSPRUNGLIG DEL SKRAFFERAD
RWC
5.0 m²
WC
1.5 m²
ST
1.5 m²
WC
1.5 m²
WC
1.5 m²
111
SERVERING
175.5 m²
FG
+18,5
PLATS FÖR SCEN
1500
9000
DISK
4.5 m²
HISS
3.5 m²
1100
KÖKSFÖRRÅD
3.5 m²
KÖK
18.5 m²
BAR
17.0 m²
KYL/FRYS
3.0 m²
15600
STORGATSTEN LAGDA I RUTNÄT
BETONGPLATTOR 400x400
A
B
7000
N
ENTRÉPLAN
Skala 1:100
0 1 2 3 4 5 10 m

N

PLAN 2

Skala 1:100

0 1 2 3 4 5 10 m

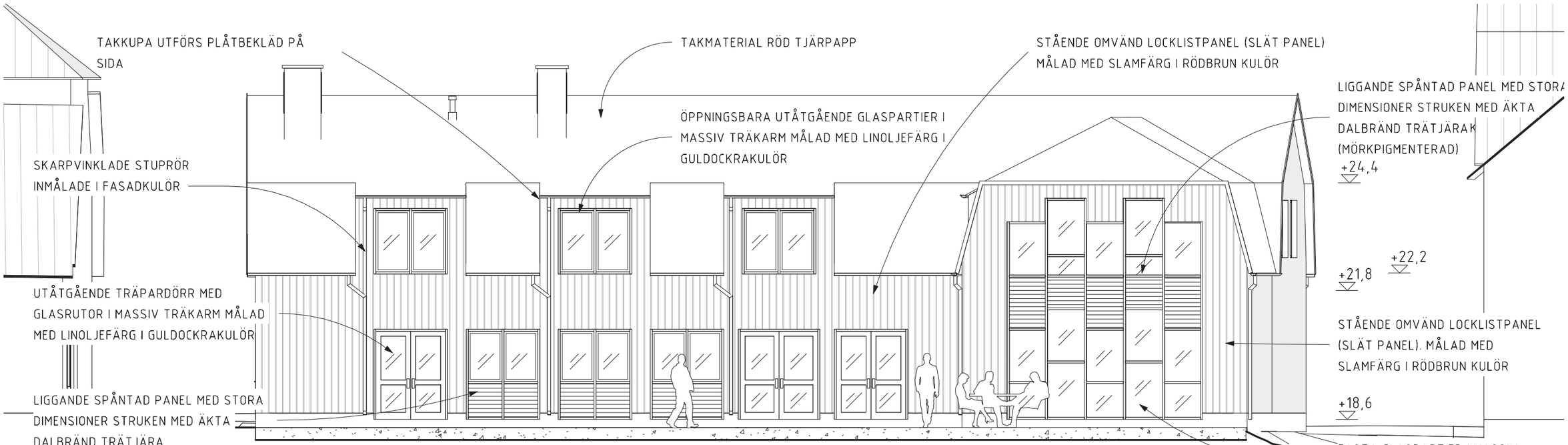

FASAD MOT NORR

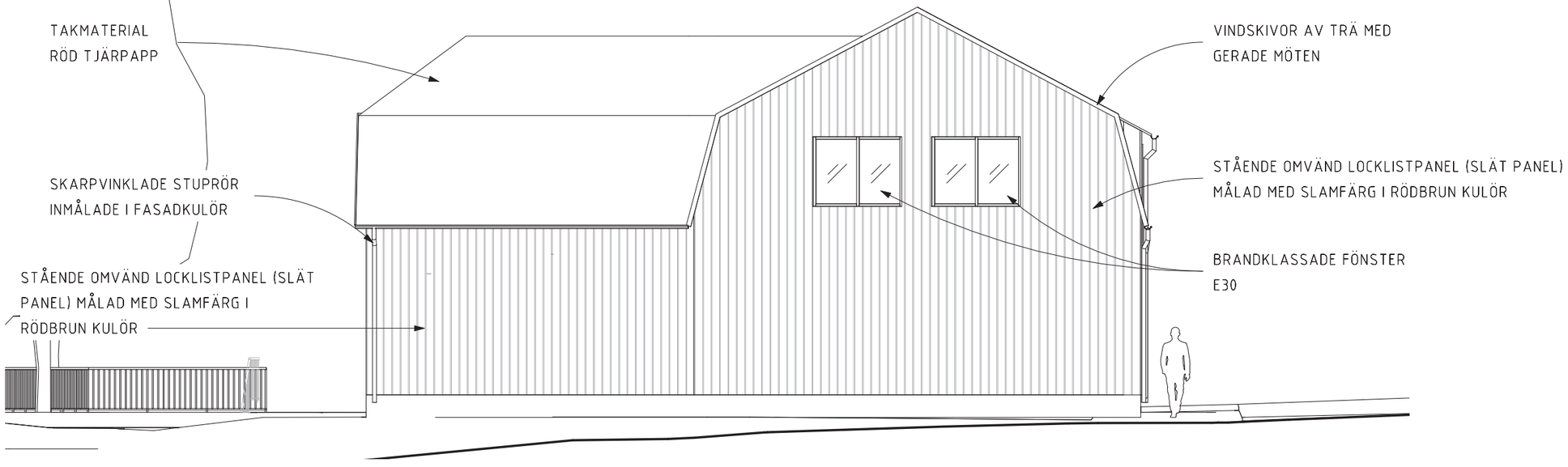
FASAD MOT VÄSTER

Skala 1:100

0 1 2 3 4 5 10 m

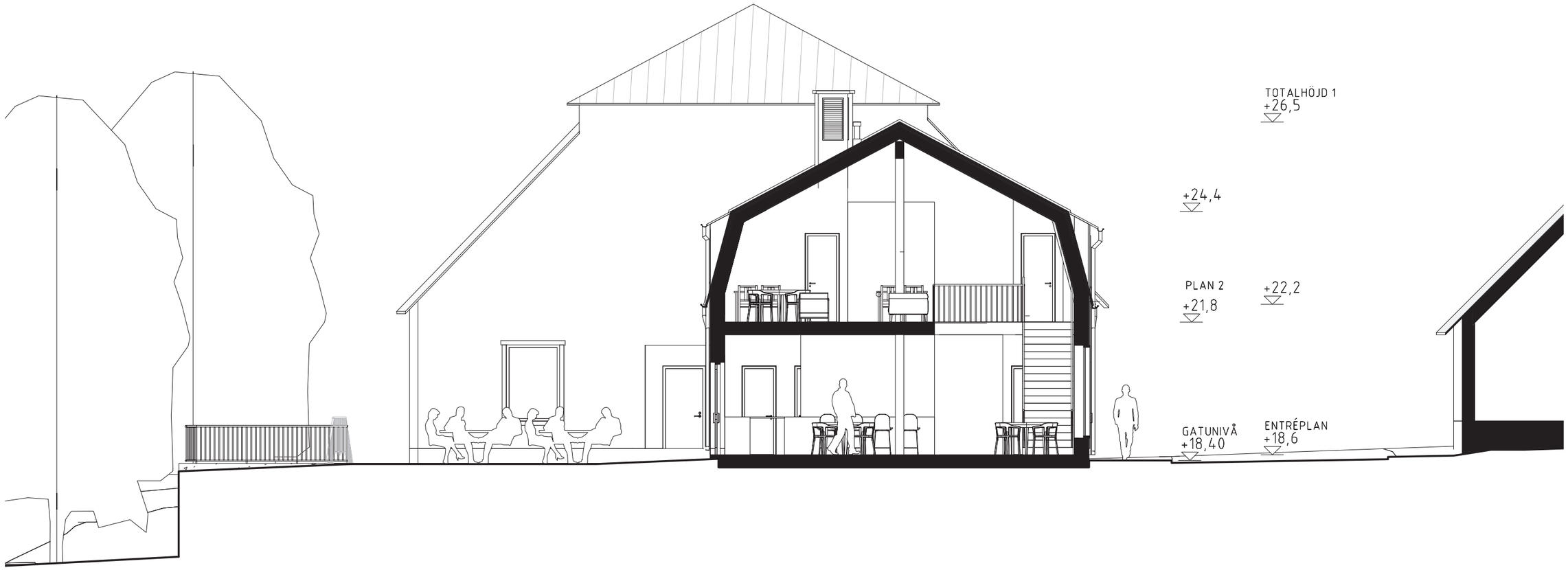
FASAD MOT SÖDER

FASAD MOT ÖSTER

Skala 1:100

0 1 2 3 4 5 10 m

SEKTION B-B

Skala 1:100

0 1 2 3 4 5 10 m

SEKTION A-A

Skala 1:100

0 1 2 3 4 5 10 m

FREDRIKSSON
arkitektkontor ab